

Розгорнемо книгу, знайдемо сторінку 365, прочитаємо: «Від лат. Унітар — єдність (форма держ. устрою, яка базується на зверхності суверенітету) верховної влади (єдиної д-ви над адмін.-тер. або нац.-тер. одиницями (областями, департаментами, префектурами, провінціями тощо), на які вона поділена. Інакше кажучи, унітарною вважається д-ва, в якій жодна з її частин не має статусу держ. утворення». І далі йде глибокий розгляд терміну, його тлумачення. Хто хоче знати все до стемени, треба знайти «Словник».

А в ньому понад 700 найуживаніших політологічних термінів, які «характеризують сучасний світовий суспільно-політичний розвиток і враховують специфіку вітчизняної ітерпретації політологічної науки».

Навіть з наведених уривків можна збагнути, наскільки серйозною і відповідальною була робота над виданням. Не випадково, її здійснювали провідні українські вчені-політологи Ю. Шемшученко, В. Бабкін, П. Горбатенко, А. Саприкін. Є ще й інші члени редколегії, автори статей. Та зупинимося на останньому прізвищі. Анатолій Саприкін. Ця особа широко znana в Чернігові. А вже свого часу Анатолій Георгійович працював оперуповноваженим відділу карного розшуку УВС Чернігівської області. Працював сумлінно, завзято. Вже тоді він виступав у пресі з цікавими роздумами про наше життя, радив пильніше придивлятися до нього, аби змінити на краще. Вивчення політичної літератури, що з'являлася на світ у багатьох країнах, робота в бібліотеках Москви, Ленінграда, Києва та інших міст, зокрема, Берліна, Дрездена, допомогли йому сягнути високих верховин політології. Анатолій Георгійович — відповідальний секретар, автор-упорядник «Словника». Це — велика і ґрунтовна праця, яка свідчить про талант нашого земляка. Зараз Саприкін працює над багатьма іншими проектами. Побажаємо йому сили і здоров'я для здійснення творчих задумів!

Р. ЗМАК.

ПРОЩАЛЬНИЙ ПОМАХ ЙОГО КРИЛ

На жаль, доводиться починати з сумного: нещодавно пішов з життя великий друг України, полум'яний пропагандист творчості письменників Придесення Володимир Паригін. Цього кремезного, з чолом у ореолі сивого волосся брянця добре знав не лише літературний загал нашого краю. Його мудре літературознавче і задушевне поетичне слово не раз і не два чули робітники і хлібороби, студенти і школярі Чернігівщини. А вже Володимир Петрович був частим гостем привітних поліщуків. Тичининські Піски, Вересайова Срібнянщина, Толстовські Погорільці гаряче приймали не «старшого брата», за словами поета Олександра Олійника, а «старшого друга». Справді, Володимир Петрович гартувався на фронтах війни з гітлерівцями, в нелегких трудах і днях газетяра. Чудовий дослідник літератури, публіцист, поет, перекладач, він залишив по собі вагомий спадщину.

Переді мною, мовлячи банально, книга, яка ще пахне друкарською фарбою. На мусянжовому тлі, під графічним зображенням самотнього дерева на вітрах, журавлиного клину, церковці і хаток, — напис: «В. Паригін. Пролетайте, гуси, над Росією...». Це — тільки невеличка частка творчої спадщини брянського побратима. Але відрадно, що й тут широке місце посідають згадки Паригіна про Чернігівщину, друзів і колег, а головне — значний доробок українських поетів; майже на дев'яносто п'ять відсотків наших земляків.

Заспівом до цього циклу стали безсмертні рядки Тараса Шевченка, що стали народною піснею, — «Рече та стогне Дніпр широкий...».

Звичайно, треба мати неабияку сміливість, аби взятися за переклад цього вірша, зачину «Причинної». Паригін не знітився, не опустив рук, і, треба сказати, переклад в цілому вдався, хоч, зрозуміло, «тягатися» з Кобзарем дуже невдячна справа.

А потім — засяяла низка поезій чернігівців. Надруковані твори за алфавітним порядком, точніше, не твори, а їхні автори.

Відкривається цикл короткою біографічною довідкою про Миколу Адаменка, а далі йдуть вірші талановитого сосничанина.

И не затмится неба купол синий,
Погибель к нам не приползет из-за межи,
Коль есть кому погибнуть за святыни,
Те, без каких народ не может жить.

Ці рядки засвідчують, що Володимир Петрович глибоко розумів і поважав право кожного народу на свою самобутність, на своє життя.

Високою майстерністю позначені переклади поезій Василя Буденного, Кузьми Журби, Дмитра Куровського, Петра Зуба, Дмитра Іванова, Якова Ковальця, Петра Куценка, Олександра Олійника, Петра Пулінця, Олександра Самійленка, Володимира Сапона, Миколи Турківського. Широко представлені в книзі поети-чернігівці, що мешкали чи мешкають і зараз у Києві. Це — Олексій Довгий, Григорій Коваль, Леонід Горлач, Любов Забашта, Абрам Кацнельсон, Микола Шеремет, Іван Цинковський, Анатолій Мойсієнко, Таїсія Шаповаленко.

Брянєць зумів проникнути в індивідуальний світ кожного автора, передати його своєрідність. Водночас він засвідчив і свою творчу неповторність, своє бачення кожного поета і своє трактування.

Добре зробив він, що не проминув Івана Калянника, відомого українського поета 20—30 років, уродженця Брянщини. Іван Іванович, потрапивши в Україну, вивчив мову, впевнено увійшов до когорти відомих майстрів слова тодішньої доби. Підкреслив Паригін і те, що помітив Калянника і благословив у літературну дорогу незабутній Павло Тичина.

Я ничего уж не боюсь:
И ни бесхлебья, ни бесплодия —
Я только матери боюсь.

Одразу впізнаєш музу Дмитра Куровського, його оригінальний почерк. І так — кого не візьми. Володимир Паригін доніс до російського читача пісню придеснянців, зробив її надбанням іншого народу, іншої культури. Це — необхідно. Адже, якщо нас знатимуть інші народи, значить ми існуємо, живемо, діємо...

Книга В. Паригіна «Пролетайте, гуси, над Россией», пі,о побачила світ у видавництві «Товариство «Придесення», — це прощальний помах крил білого лебедя Поезії, який, окрім свого рідного народу, любив і поважав нас. Тому ми пам'ятатимемо і шануватимемо Володимира Паригіна.

Станіслав РЕП'ЯХ.

ПОДАРУНОК КРАЄЗНАВЦЯМ

Нарешті ми маємо змогу довідатися, що пов'яже нашого земляка Миколу Даниловича Білозерського, поміщика з Борзенського повіту Чернігівської губернії, двоюрідного брата Ганни Барвінок, з відомим літературним діячем, людиною, котра творила історію XIX століття, Пантелеймоном Кулішем (до речі, уродженця Глухівського повіту Чернігів-